

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 80/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **FAGUS s.r.o.**, Hlavná 42, Krompachy, IČO 36 203 831, zastúpenej **PUCHALLA, SLÁVIK & partners s.r.o.**, Thurzova 7, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/22/2023-694 z 30. septembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 10. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom. Súčasne žiada, aby ústavný súd podľa § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu do rozhodnutia o jej ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp. zn. 13Cb/58/2020 sa Rímskokatolícka cirkev, Rožňavská katedrálna kapitula (ďalej len „žalobkyňa“) domáhala proti sťažovateľke vypratania tam bližšie konkretizovaných nehnuteľností. Svoj nárok odôvodnila tým, že hoci došlo k skončeniu nájomného vzťahu dohodou medzi ňou a sťažovateľkou ako nájomcom, sťažovateľka dosiaľ predmetné nehnuteľnosti neodovzdala a naďalej ich užíva bez právneho dôvodu.

3. Rozsudkom č. k. 13Cb/58/2020-606 z 12. októbra 2022 okresný súd žalobu zamietol a sťažovateľke priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania. Skonštatoval nedôvodnosť podanej žaloby z dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala ukončenie nájomného vzťahu so sťažovateľkou k 15. októbru 2020, a teda nebol preukázaný zánik právneho dôvodu, na základe ktorého sťažovateľka užíva nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne.

4. O odvolaní žalobkyne krajský súd rozhodol napadnutým uznesením, ktorým rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Uviedol, že okresný súd nesprávne posúdil právny vzťah medzi sporovými stranami ako vzťah obchodnoprávny, a teda nesprávne na danú vec aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka. Za nesprávny považoval taktiež záver okresného súdu, že nebola preukázaná zhodnosť prejavu vôle strán sporu na ukončení zmluvných vzťahov. Z obsahu zápisnice o rokovaní zmluvných strán totiž vyplýva ich jednoznačný a určitý prejav vôle zaviazat' sa k ukončeniu ich vzájomných zmluvných vzťahov, pričom boli dojednané aj ďalšie – vedľajšie dojednania disolúcie, a to čas, kedy k nej dôjde a otázka vzájomného vysporiadania práv, povinností a nárokov. Zápisnica v písomnej forme pritom obsahuje označenie zmluvných strán, predmet disolúcie a aj nepovinné vedľajšie dojednania disolúcie. Podľa krajského súdu tak boli splnené všetky náležitosti dohody o zrušení záväzku vyžadované právnym predpisom.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou atakuje napadnuté (zrušujúce) uznesenie odvolacieho súdu, ktorému v podstatnom vytyka, že namiesto toho, aby vo veci sám rozhodol podľa § 388 CSP, pristúpil k zrušeniu prvoinštančného rozsudku. Ak bol totiž podľa krajského súdu skutkový stav zistený správne a dostatočne, bol povinný rozsudok okresného súdu zmeniť, a nie ho zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Sťažovateľka zastáva názor, že krajský súd jej napadnutým kasačným uznesením zmaril možnosť podať proti jeho rozhodnutiu dovolanie. Na podporu svojej argumentácie poukazuje na nálezy ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 379/2017 a III. ÚS 5/2018.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. V posudzovanej veci sťažovateľka požaduje zásah ústavného súdu v dosiaľ právoplatne neskončenej veci, keďže jej ústavná sťažnosť smeruje proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Vzhľadom na už konštatovanú kasačnú povahu napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ústavný súd považuje za žiaduce v prvom rade zdôrazniť, že zásadne môže o merite veci rozhodovať len v prípade takej ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti „konečným“ rozhodnutiam orgánov verejnej moci. Spravidla musí ísť o rozhodnutie, ktorým sa súdne či iné konanie končí, a jeho účastník nemá možnosť inej právnej obrany než využitie inštitútu ústavnej sťažnosti. V konaní, ktoré v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ešte stále prebieha, nemožno uvažovať o splnení tejto požiadavky (IV. ÚS 361/2010). Úlohou ústavného súdu ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti

totiž nie je meniť, resp. naprávať tvrdené či skutočné pochybenia všeobecných súdov a iných orgánov v dosiaľ právoplatne neskončených konaniach, ale je zásadne povolaný zaoberať sa zásahom do ústavne zaručených práv a slobôd sťažovateľa v právoplatnej skončenej veci za súčasného vyčerpania všetkých garantovaných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

8. Ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016), preto ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku, nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 211/2016). Základné práva na súdnu ochranu, ako aj spravodlivý proces „sú výsledkové“, to znamená, že im proces musí zodpovedať ako celok a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

9. Na uvedených záveroch však nemožno zotrvať bezvýhradne, keďže aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť principiálne spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Aj vydanie procesného rozhodnutia všeobecným súdom je potrebné považovať za súčasť poskytovania súdnej ochrany. K zrušeniu kasačného rozhodnutia však ústavný súd pristupuje skutočne výnimočne, a to len v tom prípade, keď dôvody na tento krok sú natoľko závažné, že sa blížia zmätočným záťažiam konania, čím znehodnocujú ďalšie konanie, alebo ak by išlo o veľmi pevnú hmotnoprávnu pozíciu preskúmaného kasačného rozhodnutia (IV. ÚS 602/2020).

10. Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, berúc do úvahy osobitnú povahu napadnutého rozhodnutia, ústavný súd posudzoval, či je uvedené uznesenie v súlade s ústavnými požiadavkami základného práva na súdnu ochranu a obsahom práva na spravodlivý proces, teda či zvolený výklad procesnej normy porušuje sťažovateľkou označené práva.

11. Z nosnej a v podstate jedinej argumentačnej bázy sťažovateľky, ktorou odôvodňuje nevyhnutnosť zásahu ústavného súdu, vyplýva, že ústavnú neakceptovateľnosť identifikuje v postupe krajského súdu, ktorý namiesto toho, aby sám vo veci rozhodol podľa § 388 CSP a rozsudok okresného súdu zmenil, pristúpil k jeho zrušeniu v zmysle § 389 ods. 1 písm. c) CSP a vráteniu veci na ďalšie konanie.

12. Z relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd vyhodnotil ako dôvodné odvolanie žalobkyne namietajúcej nesprávne právne posúdenie vecí okresným súdom v otázke povahy právneho vzťahu medzi sporovými stranami, ako aj v otázke posúdenia určitosti prejavu ich vôle zaviazat' sa k ukončeniu ich zmluvných vzťahov (body 31 až 35 uznesenia krajského súdu). Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP bol preto podľa krajského súdu naplnený a opodstatňoval zrušenie rozsudku okresného súdu a vrátenie mu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Ústavný súd súhlasí so sťažovateľkou, že rozhodnutie o zrušení má byť reštriktívnou výnimkou, ktorá prichádza do úvahy iba v taxatívne stanovených prípadoch. Zrušenie prvoinštančného rozhodnutia je preto výnimočným rozhodnutím odvolacieho súdu, ku ktorému má dôjsť výlučne vtedy, ak rozhodnutie napadnuté odvolaním nie je vecne správne (preto ho nie je možné potvrdiť),

ale zároveň ho nemožno ani zmeniť pre existenciu závažných väd, ktoré zároveň odôvodňujú oprávnenie odvolacieho súdu zrušiť napadnuté rozhodnutie (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. : *Civilný sporový poriadok. Komentár*. 2. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2022. s. 1466.). Súčasne je nesporné, že ak výsledkom prvoinštančného konania bolo v danom prípade podľa krajského súdu rozhodnutie nesprávne iba po právnej stránke, nič mu nebránilo, aby vo veci rozhodol v zmysle § 388 CSP. Napriek tomu však je potrebné akcentovať, že úlohou ústavného súdu nie je skúmať zákonnosť postupu všeobecného súdu a že nie každé porušenie zákona, resp. jeho nesprávny výklad majú automaticky za následok porušenie práva na spravodlivý proces. Na to, aby bol konštatovaný zásah do práva na spravodlivé súdne konanie, musí pochybenie súdu presahovať intenzitu „nezákonnosti“. Musí ísť o také závažné chyby, v dôsledku ktorých už nebude existovať garancia, že daný proces vyústi (resp. má potenciál vyústiť) do spravodlivého usporiadania vzťahov medzi stranami (IV. ÚS 79/2020).

14. Pokiaľ sťažovateľka v ústavnej sťažnosti na podporu svojej argumentácie poukazuje na nálezy ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 379/2017 a III. ÚS 5/2018, je potrebné uviesť, že v oboch predmetných prípadoch bolo konštatované porušenie ústavných práv sťažovateľov v dôsledku pochybenia odvolacieho súdu, ktorý nerešpektoval § 390 CSP a opakovane zrušil meritórny rozsudok prvoinštančného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, hoci mal vo veci rozhodnúť sám. To však zjavne nie je prípad sťažovateľky, keďže krajský súd pristúpil k zrušeniu rozsudku okresného súdu a vráteniu mu veci na ďalšie konanie po prvý raz.

15. Ústavný súd súčasne dodáva, že prípadné ďalšie rozhodnutie krajského súdu vo veci samej, resp. ktorým sa konanie končí, bude sťažovateľka môcť v prípade jej nespokojnosti napadnúť mimoriadnym opravným prostriedkom (§ 419 CSP).

16. Na základe uvedeného ústavný súd sumarizuje, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom označených základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Ústavnú sťažnosť preto podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky formulovanými v petite jej ústavnej sťažnosti ako aj jej návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia, keďže pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu prichádza do úvahy iba vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie (§ 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu